

Vzgr Rb Den Haag, 27 april 2007, ID/Farma v KNMP

Vernietigd bij: [IEPT20080710, Hof Den Haag, KNMP v ID/Farma](#)

AUTEURSRECHT

Rechthebbende

[Content aangeleverd door KNMP en derden aan wie in beginsel auteursrecht toekomt](#)

Tussen partijen staat vast dat de content op de KOMBI/rom wordt aangeleverd door KNMP en voor een kleiner deel door derden. In beginsel komt het auteursrecht de KNMP en die derden toe. Dit wordt slechts anders indien ID/farma daar een auteursrechtelijk relevante prestatie aan zou toevoegen. Dat dit het geval is, heeft ID/farma niet aannemelijk gemaakt.

Licentie

- [Stilzwijgend tot stand gekomen licentie waarvan modaliteiten zijn af te leiden uit gedragingen van partijen](#)

Weliswaar dient de overdracht van auteursrecht bij akte (schriftelijk) te geschieden, maar dat vormvereiste geldt niet voor licentieovereenkomsten met betrekking tot auteursrecht. Een overeenkomst zoals door ID/farma gesteld kan dus mondeling en ook stilzwijgend (dat wil zeggen af te leiden uit gedragingen van partijen) tot stand komen. Ook omdat KNMP niet aangeeft onder welke andere titel zij de niet-G-bestanden aan ID/farma heeft verstrekt, gaat de voorzieningenrechter er voorshands van uit dat er sprake is van een stilzwijgend tot stand gekomen overeenkomst. De modaliteiten daarvan zijn af te leiden uit de gedragingen van partijen welke inhielden dat gedurende vele jaren KNMP actief meewerkte aan de toelevering van die bestanden in een voor ID/farma bruikbare digitale vorm, en dat ID/farma die bestanden vervolgens tegen vergoeding, te betalen aan ID/farma, verder verspreidde onder de leden van KNMP en derden.

- [Nu van een afzonderlijke opzegging van de licentieovereenkomsten niet is gebleken, dient voorshands – tot geldige beëindiging door opzegging – van het voortbestaan van beide licentieovereenkomsten uit te worden gegaan](#)

MERKENRECHT

Rechthebbende

[Eiser is geen merkhouder en overdracht niet gesteld of gebleken](#)

De vordering voor zover gegrond op het merkenrecht dient evenwel reeds te worden afgewezen omdat ID/farma niet de merkhouder is en dat ook niet is gesteld of gebleken dat ter zake rechten aan haar zijn overgedragen

PUBLICATIE

Onjuiste suggestie

- [de suggestie die wordt gewekt door de brief van 2 maart 2007 is niet juist. De databestanden van KNMP blijven immers in beginsel raadpleegbaar zolang ID/farma de uitgave voortzet](#)

Hierboven is overwogen dat de licentieovereenkomsten tussen KNMP en ID/farma niet zijn beëindigd, althans niet per einde april 2007. Daaruit volgt dat ID/farma ook na 27 april 2007 gerechtigd is een groot aantal databestanden van de KNMP op haar KOMBI/rom te plaatsen en raadpleegbaar te maken voor onder meer de leden van KNMP. In dat licht is naar voorlopig oordeel de suggestie die wordt gewekt door de brief van 2 maart 2007 niet juist. De databestanden van KNMP blijven immers in beginsel raadpleegbaar zolang ID/farma de uitgave voortzet hetgeen zij zal kunnen blijven doen onder vigeur van de lopende licentieovereenkomsten

- [Ten onrechte indruk gewekt dat KNMP Kennisbank enige mogelijkheid tot raadplegen databestanden zal zijn](#)

Aannemelijk is ook dat mededelingen als deze door KNMP ID/farma ten onrechte op een achterstand in de markt zetten. Door deze mededelingen zullen de aangeschreven personen veronderstellen dat na 1 mei de KNMP Kennisbank de enige mogelijkheid is om de databestanden te raadplegen.

BEPERKING MEDEDINGING

[Geen mededingingsbeperkende samenwerking uitgave van de KNMP kennisbank door KNMP een dienstverlening aan haar leden welke vergelijkbaar is met een samenwerking op administratief gebied](#)

Uitgave Kennisbank De modaliteiten van het lidmaatschap zoals KNMP die heeft voorgesteld zijn door ID/farma niet bestreden. Voorshands merkt de voorzieningenrechter de uitgave van de KNMP kennisbank door KNMP aan als een dienstverlening aan haar leden welke vergelijkbaar is met een samenwerking op administratief gebied, zoals bedoeld in rnr. 101 van de Richtsnoeren Samenwerking Ondernemingen van de NMA, editie april 2005. Een dergelijke samenwerking, die de strekking heeft dat een gemeenschappelijke informatievoorziening tot stand komt, is in beginsel niet mededingingsbeperkend omdat het niet van invloed is op het aanbod van producten en diensten van de samenwerkende ondernemingen. In dit geval zijn onder de samenwerkende ondernemingen te verstaan de afzonderlijke zakelijke leden van de KNMP, dat wil zeggen de apotheken. Artikel 24 is in het onderhavige geval dan ook niet van toepassing. De dienstverlening aan leden is ook niet anderszins onrechtmatig.

Vindplaatsen:

Vzgr Rb Den Haag, 27 april 2007

(Chr.A.J.F.M. Hensen)

(...)

zaaknummer / rolnummer: 285150 / KG ZA 07-0382

Vonnis in kort geding van 27 april 2007

in de zaak van

De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

ID/FARMA B.V.,

gevestigd te Maarssen,

eiseres,

procureur mr. W. Heemskerck,

advocaat mr. D.J. Mensink te Groningen,

tegen

de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid

KNMP,

gevestigd te Den Haag,

gedaagde,

procureur mr. P.J.M. von Schmidt auf Altenstadt,

advocaten mrs. H.W. Wefers Bettink en G. Oosterhuis te Amsterdam.

Partijen zullen hierna ID/farma en KNMP genoemd worden.

1. De procedure

1.1. ID/farma heeft KNMP gedagvaard op 11 april 2007 voor de zitting van 19 april 2007. ID/farma heeft daarbij 14 producties ingebracht waaronder een overzicht van de gemaakte proceskosten. Ter zitting heeft ID/farma productie 15 overgelegd houdende een up date van de gemaakte proceskosten. KNMP heeft op voorhand 12 producties toegezonden waaronder een overzicht van de gemaakte proceskosten. Op de mondelinge behandeling heeft ID/farma haar zaak doen bepleiten door haar advocaat mr. Mensink en KNMP door haar advocaten mr. Wefers Bettink en mr. Oosterhuis. Beiden hebben daartoe een pleitnotitie gehanteerd en overgelegd. De delen uit de pleitnotitie van mr. Wefers Bettink welke door tijdgebrek, ondanks een verlengde spreektijd, niet zijn uitgesproken, zijn door de voorzieningenrechter niet in aanmerking genomen. ID/farma heeft een exemplaar van na te noemen KOMBI/rom met bijbehorende productsleutel overgelegd. Vervolgens is vonnis bepaald op 10 mei 2007. Het vonnis wordt heden bij vervroeging uitgesproken.

2.1. ID/farma is producent en uitgeefster van een product met digitale informatie ten behoeve van de Nederlandse apotheken. Dit product, hierna de BI/rom, is een elektronisch naslagwerk met gestandaardiseerde apotheekgegevens. De KOMBI/rom komt sinds oktober 1990 in cd-vorm uit en sinds 1993 wordt deze elke maand ververst met nieuwe bestanden. Sinds 2001 is er ook een internetversie van de KOMBI/rom.

2.2. In 1995 heeft de KNMP bij ID/farma een collectief abonnement op de KOMBI/rom afgesloten en sindsdien levert de KNMP deze uitgave op cd-rom maandelijks aan ruim 1800 Nederlandse openbare en ziekenhuis-apotheken, alsmede aan universiteiten en ROC's waar apothekers en apothekersassistenten worden opgeleid.

Daarnaast levert ID/farma zelf elke maand circa 200 cd-roms aan farmaceutische bedrijven, artsen en verzekeraars. De omzet van ID/farma bedraagt ongeveer 1,1 miljoen euro per jaar. De overeenkomst met betrekking tot het collectief abonnement, hierna de KOMBI/rom-overeenkomst, voorziet in een opzegtermijn van twee jaren.

2.3. KNMP is de overkoepelende beroeps- en brancheorganisatie van apothekers en behartigt zowel de belangen van haar leden als die van de farmacie. Zij heeft vanaf 1990 ID/farma van de databestanden voorzien die ID/farma heeft opgenomen in haar KOMBI/rom.

2.4. Op 15 september 1998 is ten aanzien van specifieke databestanden een licentieovereenkomst gesloten tussen ID/farma en de KNMP. Deze overeenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd en kan door ID/farma worden opgezegd met een opzegtermijn van drie maanden. De overeenkomst eindigt voorts door buitengerechtelijk ontbinding indien licentienemer tekort schiet in de uitvoering van de overeenkomst.

2.5. Ingevolge de licentieovereenkomst van 15 september 1998 verleent KNMP aan ID/farma het recht om tegen betaling van een vergoeding de specifieke databestanden van de zogenoemde KNMP Geneesmiddelenbank aan bepaalde eindgebruikers ter beschikking te stellen. De KNMP Geneesmiddelenbank is een door KNMP vervaardigd bestand dat sinds 1 januari 1999 de G-standaard wordt genoemd.

2.6. De KOMBI/rom bevat naast de G-standaard, andere content welke wordt aangeleverd door KNMP en ook content aangeleverd door derden. Met betrekking tot de andere content welke wordt aangeleverd door KNMP is tussen partijen geen schriftelijke licentieovereenkomst gesloten.

2.7. Op 27 april 2005 heeft de KNMP de KOMBI/rom-overeenkomst met ID/farma opgezegd, welke opzegging door ID/farma schriftelijk is bevestigd op 4 mei 2005. Het collectieve abonnement eindigt derhalve op 27 april 2007.

2.8. Partijen zijn na 27 april 2005 met elkaar in gesprek geweest om te bezien of er nog mogelijkheden waren voor verdere samenwerking. Tussen april 2005 en april 2006 hebben partijen verschillende gesprekken gevoerd waarbij verschillende scenario's zijn onderzocht. Op 4 april 2006 heeft een laatste bespreking plaatsgevonden. Partijen hebben geen onderlinge regeling kunnen treffen.

2.9. Vanaf enig moment is de KNMP aan de slag gegaan met de ontwikkeling van een eigen product genaamd KNMP Kennisbank. Dit product is vergelijkbaar met de KOMBI/rom van ID/farma. De eerste editie van het KNMP product zal eind april 2007 onder de titel KNMP Kennisbank kosteloos ter beschikking van de leden van KNMP worden gesteld.

2.10. Directeur van ID/farma is de heer Hans Grijseels. Grijseels is houder van het Beneluxmerk (woordmerk) KOMBI/rom met inschrijvingsnummer 0480596.

3. Het geschil

3.1. Tegen de achtergrond van de vaststaande feiten en stellende dat KNMP in de periode na 4 april 2006 de

ontwikkeling, vermarkting en partiële introductie van de KNMP Kennisbank bij de bij haar aangesloten leden heeft vormgegeven op een wijze die in meerdere opzichten onrechtmatig is ten opzichte van ID/farma, vordert ID/farma - samengevat – uitvoerbaar bij voorraad:

1. KNMP met onmiddellijke ingang na de datum van het in deze te wijzen vonnis te verbieden ID/farma oneerlijk te beconcurreren door elke vergelijking met het product van ID/farma te staken en gestaakt te houden, dan wel elke (negatieve) referentie aan eigenschappen van het product van ID/farma te staken en gestaakt te houden op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit verbod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

2. KNMP met onmiddellijke ingang na de datum van het in deze te wijzen vonnis te gebieden het misbruik van haar economische machtspositie te beëindigen door het abonnement van de KNMP Kennisbank te ontkoppelen van het lidmaatschap van de KNMP waardoor leden de vrije keus hebben tussen meerdere producten, waaronder het product van KNMP, op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit gebod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

3. KNMP met onmiddellijke ingang na de datum van het in deze te wijzen vonnis te verbieden inbreuk te maken op de aan ID/farma toekomende auteursrechten en merkrechten op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit verbod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

4. KNMP te gebieden ook na 27 april 2007 ongewijzigde uitvoering te blijven geven aan de tussen ID/farma en KNMP gesloten licentieovereenkomst van 15 september 1998 inzake de aanlevering van bronbestanden op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit gebod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

5. KNMP te gebieden ook na 27 april 2007 ongewijzigd uitvoering te blijven geven aan de tussen ID/farma en KNMP bestaande gewoonte, welke reeds 16 jaar bestaat, bronbestanden te blijven aanleveren, welke niet vallen onder de licentieovereenkomst als bedoeld onder 4 op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit gebod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

6. KNMP te gebieden een rectificatie te sturen aan alle bij haar aangesloten leden en deze rectificatie voor een periode van 6 maanden op de homepage te plaatsen van de KNMP (www.knmp.nl) en deze rectificatie voor een periode van 6 maanden op de sub-homepage van de KNMP Kennisbank te plaatsen en deze rectificatie op te nemen in het Pharmaceutisch Weekblad op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit gebod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

7. KNMP te veroordelen tot betaling van een voorschot op de schadevergoeding van € 250.000 binnen 2 weken na de datum van het in deze te wijzen vonnis;

8. De termijn ex 260 Rechtsvordering te stellen op 6 maanden na de datum waarop dit vonnis in kracht van gewijsde is gegaan;

9. KNMP te veroordelen in de kosten van deze procedure te vermeerderen met de werkelijke kosten van ingeschakelde rechtsbijstand inclusief nakosten ten bedrage van totaal € 19.245,82.

3.2. KNMP voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Ambtshalve, en voor zover beroep wordt gedaan op het merkenrecht tevens gelet op artikel 4.6 BVIE, stelt de voorzieningenrechter vast dat zijn bevoegdheid berust op de plaats van vestiging van KNMP te Den Haag.

auteursrecht

4.2. ID/farma stelt vanuit twee gezichtshoeken het auteursrecht aan de orde. In de eerste plaats stelt zij dat dreigt dat KNMP met haar nieuwe product de KNMP Kennisbank inbreuk zal maken op het auteursrecht dat ID/farma toekomt op enerzijds de software die bij de KOMBI/rom wordt toegepast om de content zichtbaar en vindbaar te maken (het technisch platform) en anderzijds de content zelf voor zover ID/farma een auteursrechtelijke prestatie heeft geleverd door de bewerking daarvan. Op de tweede plaats stelt ID/farma het auteursrecht aan de orde in verband met de licentieovereenkomst van 15 september 1998, waarbij haar een licentie is gegeven met betrekking tot materiaal waarvan KNMP het auteursrecht toekomt alsmede de volgens haar stilzwijgend gesloten overeenkomst waarbij haar ook een licentie is verstrekt voor het andere materiaal dat zij op de KOMBI/rom plaatst, dat door KNMP wordt aangeleverd en waarvan KNMP het auteursrecht heeft.

4.3. Dat inbreuk op het haar toekomende auteursrecht dreigt, leidt ID/farma af uit een testversie van de KNMP Kennisbank zoals die in oktober 2006 op proef was geplaatst op het internet. ID/farma stelt in de testomgeving elementen te hebben ontdekt welke rechtstreeks gekopieerd zijn van de KOMBI/rom ten behoeve van de ontwikkeling van de KNMP Kennisbank. ID/farma concludeert dat de KNMP klakkeloos kopieën heeft gemaakt van de broncodes waarop ID/farma auteursrechten heeft.

4.4. KNMP betwist dat zij met de proefversie in oktober 2006 en met de binnenkort uit te geven KNMP Kennisbank inbreuk maakt op het auteursrecht van ID/farma. Zij heeft een rapport overgelegd van de deskundigen J.B.F. Mulder en P. Hanraets.

4.5. Voornoemd rapport betreft in de vergelijking hoofdzakelijk de KOMBI/rom editie april 2007 en de huidige online versie van de KNMP Kennisbank. De deskundigen stellen vast dat de KOMBI/rom en de KNMP Kennisbank zijn gebaseerd op verschillende technische platforms. Voor de kennisbank wordt een standaard publicatie-tool gebruikt met de naam Publish One, welke tool is ontwikkeld door het bedrijf Disk@d. 4.6. Ter zitting heeft ID/farma bevestigd dat het technisch platform van de KOMBI/rom door haar zelf is

ontwikkeld. De voorzieningenrechter begrijpt hieruit dat zij erkent dat de KNMP Kennisbank een eigen platform zal gaan gebruiken. Hieruit volgt dat, wil er sprake zijn van inbreuk op auteursrecht van ID/farma, deze gelegen zal moeten zijn in de bewerking van de content.

4.7. Tussen partijen staat vast dat de content op de KOMBI/rom wordt aangeleverd door KNMP en voor een kleiner deel door derden. In beginsel komt het auteursrecht de KNMP en die derden toe. Dit wordt slechts anders indien ID/farma daar een auteursrechtelijk relevante prestatie aan zou toevoegen. Dat dit het geval is, heeft ID/farma niet aannemelijk gemaakt. De deskundigen hebben er in dit verband op gewezen dat ten behoeve van de KOMBI/rom in de bestanden wel verbindingen (hyperlinks) zijn gemaakt en dat er opmaak is toegevoegd en dat dat gebeurt door KNMP met behulp van het programma Hi-Author dat daartoe door ID/farma aan KNMP ter beschikking is gesteld. Ten behoeve van de KNMP Kennisbank zal de KNMP dat doen met behulp van het standaardprogramma Word.

4.8. De voorzieningenrechter zal in het midden laten of de testversie van de Kennisbank zoals deze in oktober 2006 op het internet was geplaatst inbreuk maakt op auteursrecht van ID/farma. KNMP heeft dit betwist, maar ook als dit zo zou zijn, dan is de dreiging van en voortgezette inbreuk door KNMP voorshands voldoende ontzenuwd. Het onderzoek door de deskundigen maakt voldoende aannemelijk dat de uit te geven KNMP Kennisbank geen inbreuk zal maken op auteursrechten van ID/farma. Uit het onderzoek blijkt immers dat in elk geval van een geheel ander technisch platform gebruik zal worden gemaakt en voorts dat de bewerking van de bestanden door KNMP zal worden gedaan.

4.9. Bij deze stand van zaken ligt onderdeel 3 van de vordering, voor zover deze auteursrecht betreft, voor afwijzing gereed.

4.10. Onderdelen 4 en 5 van de vordering hebben de strekking dat ID/farma ook na 27 april 2007 het gebruik van materiaal waarvan KNMP het auteursrecht toekomt op de wijze als voorheen wil kunnen voortzetten. ID/farma beroept zich daartoe wat betreft onderdeel 4 van de vordering op de schriftelijke licentieovereenkomst van 15 september 1998. Wat betreft onderdeel 5 beroept zij zich op een mondeling dan wel stilzwijgend tot stand gekomen overeenkomst op grond waarvan zij een licentie, met recht van sublicentiëring kreeg ter zake van de overige KNMP content zoals die tot en met april 2007 op de KOMBI/rom stond.

4.11. KNMP betwist het bestaan van een mondeling of stilzwijgend tot stand gekomen overeenkomst en stelt dat in elk geval beide overeenkomsten het lot delen van de per 27 april 2007 door opzegging geëindigde KOMBI/rom overeenkomst. Zij heeft voorts verklaard dat zij geheel niet voornemens is de verstrekking van de G-bestanden, waar de schriftelijke overeenkomst op zag, stop te zetten. Zij stelt die nog steeds beschikbaar zoals zij deze ook beschikbaar stelt aan enkele andere partijen. KNMP wil dat doen onder een nieuwe overeenkomst met ID/farma onder dezelfde voorwaarden

als met die andere partijen. Zij erkent dat zij voornemens is na 27 april 2007 de niet-G-bestanden niet meer aan ID/farma te verstrekken.

4.12. Weliswaar dient de overdracht van auteursrecht bij akte (schriftelijk) te geschieden, maar dat vormver-eiste geldt niet voor licentieovereenkomsten met betrekking tot auteursrecht. Een overeenkomst zoals door ID/farma gesteld kan dus mondeling en ook stilzwijgend (dat wil zeggen af te leiden uit gedragingen van partijen) tot stand komen. Ook omdat KNMP niet aangeeft onder welke andere titel zij de niet-G-bestanden aan ID/farma heeft verstrekt, gaat de voorzieningenrechter er voorshands van uit dat er sprake is van een stilzwijgend tot stand gekomen overeenkomst. De modaliteiten daarvan zijn af te leiden uit de gedragingen van partijen welke inhielden dat gedurende vele jaren KNMP actief meewerkte aan de toelevering van die bestanden in een voor ID/farma bruikbare digitale vorm, en dat ID/farma die bestanden vervolgens tegen vergoeding, te betalen aan ID/farma, verder verspreidde onder de leden van KNMP en derden. Omdat de stilzwijgend tot stand gekomen overeenkomst het complement is van de schriftelijke licentieovereenkomst, ligt het in de rede voor de overige modaliteiten te spiegelen aan die schriftelijke overeenkomst.

4.13. KNMP stelt voorts dat, als er al sprake zou zijn van twee licentieovereenkomsten, dat deze dan beide het lot zijn gevolgd van de per 27 april 2007 beëindigde KOMBI/rom-overeenkomst. De voorzieningenrechter begrijpt dat KNMP bedoelt dat de licentieovereenkomsten zozeer accessoir zijn aan de hoofdovereenkomst (de KOMBI/rom-overeenkomst) dat deze wat betreft de beëindiging de hoofdovereenkomst moeten volgen. De tijdige opzegging van de hoofdovereenkomst had volgens KNMP ook de strekking de nevenovereenkomsten (de schriftelijke en de stilzwijgende licentieovereenkomst) te beëindigen.

4.14. De voorzieningenrechter volgt de zienswijze van KNMP niet. Van belang is dat in elk geval de schriftelijke licentieovereenkomst van 15 september 1998 voorzag in een eigen beëindigingsregeling. Dat die overeenkomst geen regeling bevatte voor opzegging door de licentiegever doet daar niet aan af. Elke duur-overeenkomst is immers opzegbaar door een van partijen. De onderhavige overeenkomst voorzag weliswaar enkel in de opzegging van de overeenkomst door de licentienemer, met een opzegtermijn van drie maanden, maar daaruit mag niet worden afgeleid – zoals ID/farma kennelijk wil – dat de overeenkomst zijdens de licentiegever onopzegbaar is. Het ligt meer in de rede om ten minste dezelfde termijn ook voor de licentiegever te laten gelden.

4.15. Een ander gezichtspunt is dat de licentieovereenkomsten heel goed op zichzelf kunnen staan. Dat KNMP met andere marktpartijen met betrekking tot de G-standaard al afzonderlijke licentieovereenkomsten heeft gesloten en ook bereid is dat te doen met ID/farma geeft dat aan. Bovendien staat vast dat al voordat in 1995 tussen partijen de overeenkomst voor het collectief abonnement werd gesloten KNMP data-

bestanden leverde aan ID/farma ter verspreiding op de KOMBI/rom.

4.16. Nu van een afzonderlijke opzegging van de licentieovereenkomsten niet is gebleken, dient voorshands – tot geldige beëindiging door opzegging – van het voortbestaan van beide licentieovereenkomsten uit te worden gegaan. De onderdelen 4 en 5 van de eis zullen daarom worden toegewezen.

Merkenrecht

4.17. Naar voorlopig oordeel is niet aannemelijk geworden dat KNMP het merk KOMBI/rom zal gaan gebruiken. De vordering voor zover gegrond op het merkenrecht dient evenwel reeds te worden afgewezen omdat ID/farma niet de merkhouder is en dat ook niet is gesteld of gebleken dat ter zake rechten aan haar zijn overgedragen. Bij deze stand van zaken ligt onderdeel 3 van de vordering, voor zover deze merkenrecht betreft, voor afwijzing gereed.

Onjuiste mededelingen

4.18. Onderdeel 1 van de eis, zo begrijpt de voorzieningenrechter, betreft de mededelingen die KNMP heeft gedaan waaruit zou kunnen worden begrepen dat de KOMBI/rom na 27 april 2007 niet meer zal verschijnen, althans niet meer met de gebruikelijke inhoud, en waarbij tevens de leden van KNMP worden opgeroepen over te stappen naar de KNMP Kennisbank. ID/farma verwijst in dit verband onder meer naar een brief van KNMP d.d. 2 maart 2007 aan al haar “Zakelijke leden en afnemers van pakket Z”. Deze brief heeft onder meer de volgende inhoud:

Eind april 2007 eindigt het collectieve abonnement van de KNMP op KOMBI/rom. Vanaf dat moment publiceert de KNMP belangrijke databestanden als het Informatorium Medicamentorum en het Formularium der Nederlandse Apothekers (FNA) niet meer via KOMBI/rom maar via de KNMP Kennisbank. De KOMBI/rom van april 2007 is de laatste KOMBI/rom die u van de KNMP ontvangt. In plaats daarvan biedt de KNMP u vanaf 1 mei 2007 een abonnement op de KNMP Kennisbank. In de bijgaande documentatie leest u meer over de verschillende vormen waarin u de KNMP Kennisbank kunt gebruiken en de tarieven die de KNMP hanteert. Via het bijgaande keuzeformulier kunt u vervolgens aangeven welke vorm uw voorkeur heeft. Het keuzeformulier dient u voor 15 maart 2007 aan de KNMP te retourneren. Stuur u het formulier niet terug dan kunt u een groot aantal databestanden van de KNMP vanaf 1 mei 2007 niet meer raadplegen!

4.19. Hierboven is overwogen dat de licentieovereenkomsten tussen KNMP en ID/farma niet zijn beëindigd, althans niet per einde april 2007. Daaruit volgt dat ID/farma ook na 27 april 2007 gerechtigd is een groot aantal databestanden van de KNMP op haar KOMBI/rom te plaatsen en raadpleegbaar te maken voor onder meer de leden van KNMP. In dat licht is naar voorlopig oordeel de suggestie die wordt gewekt door de brief van 2 maart 2007 niet juist. De databestanden van KNMP blijven immers in beginsel raadpleegbaar zolang ID/farma de uitgave voortzet hetgeen zij zal kunnen blijven doen onder vigeur van de lopende licentieovereenkomsten.

4.20. Aannemelijk is ook dat mededelingen als deze door KNMP ID/farma ten onrechte op een achterstand in de markt zetten. Door deze mededelingen zullen de aangeschreven personen veronderstellen dat na 1 mei de KNMP Kennisbank de enige mogelijkheid is om de databestanden te raadplegen. Dit brengt mee dat onderdeel 1 van de vordering zal worden toegewezen op een wijze als hierna te melden.

Beperking mededinging

4.21. ID/farma stelt dat KNMP misbruik maakt van haar machtspositie ondermeer doordat zij derden, met name ID/farma, geen licenties verstrekt voor het gebruik van materiaal waarvan KNMP het auteursrecht heeft. ID/farma wordt daardoor indirect uitgesloten van de markt van publicaties zoals thans de KOMBI/rom.

4.22. De voorzieningenrechter stelt voorop dat als regel een IE-recht zoals het auteursrecht de rechthebbende een uitsluitend gebruiksrecht geeft en daarmee leidt tot een geoorloofde vorm van beperking van de mededinging. In dit geval volgt uit het voorgaande bovendien dat ID/farma op grond van door KNMP gegeven licenties wél het recht heeft materiaal van KNMP verder te verspreiden. Op de gestelde grondslag is er dus geen sprake van een ongeoorloofde beperking van de mededinging.

4.23. Verder stelt ID/farma dat door de koppeling tussen lidmaatschap van de KNMP en het abonnement op de KNMP Kennisbank een vrije keuze voor de KOMBI/rom vrijwel ondoenlijk is, waardoor de KOMBI/rom uit de markt wordt gedrukt. Volgens ID/farma is dat in strijd met artikel 24 Mededingingswet.

4.24. KNMP betwist dat het aanbieden van de KNMP Kennisbank als onderdeel van het lidmaatschap van de KNMP onrechtmatig is. Zij heeft geen machtspositie ten opzichte van apothekers omdat er voor apothekers geen sprake is van een verplichting om lid te zijn van de KNMP. Ook is volgens KNMP onjuist dat zij al haar leden gaat verplichten tot het nemen van een abonnement op de KNMP Kennisbank. De leden van KNMP zijn natuurlijke personen en dit lidmaatschap omvat geen abonnement op de KNMP Kennisbank. Daarnaast kunnen leden, ten behoeve van de apotheek die zij beheren, een zakelijk lidmaatschap afsluiten. In dit lidmaatschap is het gehele dienstenpakket inbegrepen dat nodig is voor de exploitatie van een apotheek, inclusief een abonnement op de KNMP Kennisbank. De diensten van de KNMP zijn ook los verkrijgbaar voor leden en nietleden.

4.25. De modaliteiten van het lidmaatschap zoals KNMP die heeft voorgesteld zijn door ID/farma niet bestreden. Voorshands merkt de voorzieningenrechter de uitgave van de KNMP kennisbank door KNMP aan als een dienstverlening aan haar leden welke vergelijkbaar is met een samenwerking op administratief gebied, zoals bedoeld in rnr. 101 van de Richtsnoeren Samenwerking Ondernemingen van de NMA, editie april 2005. Een dergelijke samenwerking, die de strekking heeft dat een gemeenschappelijke informatievoorziening tot stand komt, is in beginsel niet mededingingsbeperkend omdat het niet van invloed is op het aanbod van producten en diensten van de sa-

menwerkende ondernemingen. In dit geval zijn onder de samenwerkende ondernemingen te verstaan de afzonderlijke zakelijke leden van de KNMP, dat wil zeggen de apotheken. Artikel 24 is in het onderhavige geval dan ook niet van toepassing. De dienstverlening aan leden is ook niet anderszins onrechtmatig.

4.26. Hetgeen hierboven is overwogen brengt met zich dat onderdeel 2 van de eis zal worden afgewezen.

rectificatie

4.27. Bij deze stand van zaken zullen de onderdelen 1, 4 en 5 worden toegewezen. Dit rechtvaardigt dat onderdeel 6, dat ziet op een rectificatie, wordt toegewezen in aangepaste vorm.

4.28. KNMP maakt terecht bezwaar tegen een rectificatie in het Pharmaceutisch Weekblad aangezien de door de voorzieningenrechter onjuist bevonden mededelingen niet via dat blad zijn verspreid. In plaats daarvan zal KNMP worden bevolen een brief uit te laten gaan in dezelfde vorm en aan de zelfde geadresseerden (Zakelijke leden en afnemers van pakket Z) als de brief d.d. 2 maart 2007, waaruit is geciteerd onder 4.18 van dit vonnis. Gelet op hetgeen gevorderd is en hetgeen zal worden toegewezen zal deze de volgende tekst dienen te bevatten:

RECTIFICATIE ALS GEVOLG VAN HET VONNIS VAN DE ARRONDISEMENTSRECHTBANK DEN HAAG D.D. 27 april 2007.

Vanaf eind april 2007 zal de KNMP Kennisbank beschikbaar zijn. In afwijking van eerdere berichten die u van de KNMP heeft ontvangen zullen naast de KNMP Kennisbank de verschillende versies van KOMBI/rom op de markt blijven worden gebracht door ID/farma. U kunt derhalve KOMBI/rom gewoon blijven gebruiken door een individueel abonnement af te sluiten bij ID/farma. De verschillende versies van KOMBI/rom zullen na 27 april 2007 over alle KNMP-, WINAp en G-Standaard-bestanden blijven beschikken welke ook voor 27 april 2007 beschikbaar waren op KOMBI/rom.

4.29. De voorzieningenrechter gaat ervan uit dat KNMP de onjuist bevonden mededelingen van haar websites zal verwijderen. De voorzieningenrechter ziet geen aanleiding KNMP daarnaast te verplichten tot publicatie van de rectificatie op de websites van KNMP.

Voorschot op de schadevergoeding.

4.30. Daargelaten de niet onderbouwde spoedeisendheid – de rechtbank begrijpt dat het gaat om toekomstig te lijden schade – is de schade thans naar hoogte en grondslag zo weinig onderbouwd dat deze in kort geding niet, ook niet als voorschot, toewijsbaar is.

Proceskosten

4.31. Beide partijen vorderen vergoeding van de volledige proceskosten conform de Handhavingsrichtlijn. KNMP begroot haar kosten op € 14.002 voor door haar deskundigen gemaakte kosten en op € 43.186 voor juridische kosten. Zij heeft ter zitting aangegeven zich ermee te kunnen verenigen dat haar juridische kosten voor de helft worden toegerekend aan niet-IE-rechtelijke werkzaamheden. ID/farma begroot haar kosten op €25.905.

4.32. De voorzieningenrechter merkt de vorderingen onder 4 en 5 betreffende de licentieovereenkomsten aan

als IE-rechtelijke vorderingen in de zin van de handhavingsrichtlijn omdat deze zijn aan te merken als een verweer van ID/farma tegen een mogelijke vordering van KNMP tegen handhaving van haar auteursrecht. Op deze onderdelen wordt ID/farma in het gelijk gesteld. Wat betreft onderdeel 3, dat zowel auteursrecht als merkenrecht betreft, wordt ID/farma in het ongelijk gesteld. Rekening houdende met het gegeven dat de partijen overigens over en weer gedeeltelijk in het gelijk en ongelijk worden gesteld ziet de voorzieningenrechter aanleiding te bepalen dat de kosten zullen worden gecompenseerd, des dat ieder van partijen de eigen kosten draagt.

5. De beslissing

De voorzieningenrechter:

- verbiedt KNMP met onmiddellijke ingang na de datum van dit vonnis te staken en gestaakt te houden iedere suggestie dat de KOMBI/rom na 1 mei 2007 niet meer leverbaar zal zijn, op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit verbod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

- gebiedt KNMP ook na de datum van dit vonnis ongewijzigde uitvoering te blijven geven aan de tussen ID/farma en KNMP gesloten licentieovereenkomst van 15 september 1998 inzake de aanlevering van bronbestanden, totdat deze rechtsgeldig beëindigd is, op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit gebod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

- gebiedt KNMP ook na de datum van dit vonnis ongewijzigde uitvoering te blijven geven aan de tussen ID/farma en KNMP bestaande overeenkomst, bronbestanden aan te aanleveren, welke niet vallen onder de licentieovereenkomst van 15 september 1998, totdat deze rechtsgeldig beëindigd is, op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit gebod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

- gebiedt KNMP binnen één week na de datum van dit vonnis een rectificatie in briefvorm uit te laten gaan in dezelfde vorm en aan dezelfde geadresseerden (Zakelijke leden en afnemers van pakket Z) als de brief van 2 maart 2007, waaruit is geciteerd onder 4.18 van dit vonnis. Deze brief dient de tekst als vermeld onder 4.28 van dit vonnis te bevatten, zulks op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag of dagdeel dat KNMP met de nakoming van dit gebod al dan niet gedeeltelijk in gebreke blijft;

- verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

- compenseert de proceskosten;

- bepaalt dat deze voorlopige voorziening zonder rechterlijke tussenkomst haar kracht verliest, indien niet binnen een termijn van zes maanden, te rekenen vanaf de dag van deze uitspraak, de eis in de hoofdzaak is ingesteld en voorts gedaagde een daartoe strekkende verklaring bij de griffie van deze rechtbank heeft ingediend;

- wijst af het meer of anders gevorderde.